

Tóth Rita

Az év könyvtárának gyermekrészlegéből jelentjük

*„A könyvtáros munkájának ez ad értelmet:
a szellem kincseinek közvetítésével
másokat is gazdaggá tehet.”
(Czine Mihály)*

A keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár Gyermekrészlege immár harminchárom éve töretlen lelkesedéssel és nyitottsággal várja kisebb és nagyobb olvasóit. Ahogy a tavalyi Könyves Vasárnapon elnyert „Év könyvtára” díj is jelzi: minden igyekezetünket az olvasóvá nevelésre, és a felnőtt olvasók igényeinek színvonalas kiszolgálására fordítjuk intézményünkben.

A gyermekrészleg külön épületben és korántsem ideális körülmények között működik, ám a hangsúly itt is az olvasón van. Lehetőségeinkhez mérten szepítjük, újítjuk nyilvános tereinket, gyarapítjuk állományunkat, szervezünk újabb és tartalmasabb programokat annak érdekében, hogy rávezessük ifjú olvasóinkat az olvasás örömére, hogy életformájukká válhasson az olvasás.

Büszkék vagyunk elért eredményeinkre, hiszen beiratkozott olvasóink száma növekszik. A jelenlegi számokat összevetve majd' száz fővel többen iratkoztak be gyermekkönyvtárunkba, mint tavaly az év ezen időszakában, mely tagtoborzó akciónknak is köszönhető. Ma, amikor egyre csökken a gyermeklétszám, iskolai összehívásokról, -bezárásokról hallunk mindenütt, bizony komoly munka megtartani az egyéni olvasót éppen úgy, mint rendszeres csoportjainkat. Mi azonban nem hogy megőriztük a régiakat, de újabb osztályokat nyertünk meg az olvasás ügyének. Ahogy az alábbi diagramból is látható: növekedést mutat a könyvtárhászalati órák, a különböző témákban tartott csoportos foglalkozások és az óvodások látogatásainak száma is! 2007 első félévi adatai pedig még ezeknél is jobb eredményt sejtetnek az év végére.

Örömmel fogadjuk óvodás és iskolás csoportjaink jelentkezését. Ilyen alkalmakkor a legkisebbek könyves környezetben, foglalkozáson vehetnek részt, melyek elsősorban az évszak jellemzőivel, az ünnepekkel ismertetik meg őket, majd maguk is kedvükre böngészhetnek az oly népszerű kihajtható, variálható háromdimenziós könyvecskék között. Tavaly ősszel az óvodák felismerték ezeknek a bevezető foglalkozásoknak a fontosságát, a korábbi évekhez képest látogatásaik száma ugrásszerűen emelkedett. Ezek az első könyves élmények nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a könyv, és később az olvasás igénye természetes legyen számukra. Erre építve vártuk az iskolás csoportokat, akik szintén megnövelték 2006-ban a korábbi könyvtárlátogatásaik számát. Országos tapasztalat, hogy a jól felszerelt és kiválóan működő iskolai könyvtárak mellett is érdemes ellátogatni

gyermekkönyvtárba, és használni azt, hiszen funkciójában eltér egymástól a kettő. A gyermekek olvasási kultúrájának – főként az értő olvasás elsajátításának, mint a tanulás alapfeltételének – és a tartalmas szabadidő eltöltésének fejlesztése érdekében elengedhetetlen a minél szélesebb körű könyvtárhasználat. Összességében elmondható, hogy az oktatási intézmények szívükön viselik az olvasóvá nevelést, és tudják, hogy ehhez a könyvtár a legjobb hely. Könyvtárhasználati órák mellett rendhagyó irodalmi és történelmi órát, vetélkedőt, ismeretszerző könyves barangolást, változatos témájú játékos foglalkozást tartunk, elsősorban alsó tagozatos általános iskolásoknak. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy ezek az órák jól illeszkedjenek a különböző pedagógiai programokba.

Természetesen emellett délutánonként most is szeretettel várjuk kisebb-nagyobb olvasóinkat, nem csupán a helyben olvasás és a könyvkölcsönzés lehetőségével. A cd-romokkal való játszva tanulás, a filmkuckó és a különböző fejtörők, rejtvények, levelezős játékok megoldásai remek időtöltést jelentenek a gyerekeknek. Ugyanis a kérdések többségét könyvhasználattal tudják megválaszolni, és ez által tanulnak is a hónapok aktuális ünnepeiről, történelemről, környezetvédelemről, közúti jelzésekről, könyvtárhasználatról stb. A megfjtéseket minden esetben jutalmazzuk.

Világjelenség az olvasás és a könyvtárhasználat visszaesése. E tendencia megváltoztatására igyekszünk minél több, az olvasást ösztönző programot meghirdetni. Az évek óta népszerű kézműves foglalkozásaink, mesemondó délutánunk, történelmi vetélkedőink, megyei versmondó versenyünk területi fordulói, térségi könyvtárhasználati vetélkedőnk, néphagyományokat felelevenítő foglalkozásaink, nyelv művelő előadásunk, író-olvasó találkozók, játékos feladataink sok-sok potenciális olvasót vonzanak hozzánk egész évben. Ezek sikeres megrendezése érdekében gyakran pályázunk különböző szervezetekhez, alapítványokhoz, fenntartóinkhoz. A bevált irányt folytatva szeretnénk még több író- illetve költővendéget meghívni hozzánk, hogy minél többen ismerkedhessenek meg velük, és rajtuk keresztül, a személyes élménnyel gazdagodva, műveikkel is. Tapasztalataink egyértelműen mutatják, milyen fellendülés követi az ilyen találkozókat. A hallgatóság tagjai gyakran visszajárnak, és buzgón ismerkednek a vendég irodalmár kötetivel, hogy aztán ezen a nyomon elindulva más, hasonló író műveit is kérjék tőlünk. Hasonlóképpen felkelthető a kisebbek érdeklődése zenés irodalmi előadás kapcsán. A megzenésített versek játékos interpretálása közelebb hozza az irodalmat a bölcsődés-óvodás korosztályhoz, s mivel ezt könyves környezetben élük át, adott az igény a könyvlapozgatásra. Komoly igény mutatkozik irodalomajánlásra is. Sokszor tanácstalanul érkeznek a gyerekek vagy szülők, akik igényes, ám mai nyelven írt, olvasmányos, izgalmas regényeket; vagy az iskolai tanulmányokat alátámasztó ismeretterjesztő műveket keresnek nálunk. A pedagógusok szívesen kérik ki véleményünket ajánlott olvasmánylistájuk összeállításakor. Könyvtárunk huszonkétezer kötetes állománya hatékonyan igyekszik kielégíteni az olvasók minden igényét, ám a mai pénzsűkében bizony komoly bűvészet jól kiválogatni a valóban keresett, közígyényt kielégítő műveket úgy, hogy közben az értékekre helyezzük a hangsúlyt, közművelődési könyvtár voltunknak megfelelően.

A Könyvtáros Etikai Kódex pontjait betartva működik könyvtárunk. Folyamatosan fejlesztjük ismereteinket, rendszeresen veszünk részt továbbképzéseken. A demokrácia alaptörvényeit maximálisan alkalmazva gondozzuk és szolgáltatjuk állományunkat, látjuk el információközvetítő feladatainkat.

Adamikné Jászó Anna egy nemrégiben megjelent tanulmányában így foglalja össze korunk olvasáskultúrájának állapotát: „Kétségkívül gondok vannak az olvasással, nő a funkcionális analfabéták száma. Kinyílik az a bizonyos olló, leszakadnak társadalmi rétegek, terjed a képi kultúra, megváltozott a műveltségcsémény (ha ugyan helyénvaló itt az eszmény szó), s megfigyelhetők rossz rutinok a kezdeti olvasástanításban.”

Van tehát munka bőven, hogy ne váljon valóra a Gutenberg-galaxis eltűnésének víziója. Ne szorulhasson vissza a nyomtatott betű a televízió és az internet miatt, amelynek egyenes következménye lenne nyelvünk elszegényedése, gondolkodási képességünk elsatnyulása. Hiszen a képet csak bámulni kell, nem igényel különösebb agyi tevékenységet, azt készen kapja az ember, míg az olvasás – gondolkodás, a fantázia egyéni képalkotása érvelés, élmény.

Az olvasóvá nevelés tehát egyfajta misszió, mely összefogást kíván könyvtárostól, pedagógustól, szülőktől. Ennek nyomvonalán haladunk és ezért dolgozunk nap, mint nap, Keszthely város könyvtárában.

